

I UVOD

1.1. Problem istraživanja

Problem rada se ogleda u potrebi iznalaženja kvalitetnije osnove za odlučivanje. Informacije dobijene na osnovu finansijskih izvještaja nisu sveobuhvatne i ne osiguravaju razmatranje cjeline poslovanja preduzeća. Takva ograničenja se otklanjaju kroz finansijske pokazatelje kao primarne kvantitativne pokazatelje.

1.2. Radna hipoteza

Rad se fokusira na istraživanje finansijskih pokazatelja koji ukazuju na zdravlje preduzeća, dok finansijski izvještaji služe samo kao podloga analizi.

Osnovna hipoteza rada glasi: *„Finansijski pokazatelji, kao ključni alat finansijske analize, su pouzdana osnova u procesu poslovnog odlučivanja“*

1.3. Ciljevi istraživanja

Cilj izrade ovog rada je da se na jednostavan način prikaže analiza poslovanja javnog preduzeća, prvenstveno putem finansijskih pokazatelja, te da se dobijeni rezultati prezentuju grafički.

Takođe, cilj je prikazati postupak analize finansijskih pokazatelja kroz više godina kako bi se procijenio bonitet posmatranog preduzeća.

1.4. Znanstvene metode

U radu su korištene različite metode istraživanja, poput metode komparacije, deskripcije, dedukcije i analize.

1.5. Struktura rada

Tema ovog diplomskog rada je „Alati računovodstvene analize u funkciji kvalitativnog upravljanja“.

Kroz ovaj rad prikazaćemo teorijski i praktično alate i postupke vršenja računovodstvene analize finansijskog položaja i kvalitativnog upravljanja na primjeru preduzeća ZP“Elektrokrajina”a.d.Banja Luka.

U drugom dijelu diplomskog rada definisaćemo sam pojam računovodstvene analize, alate, ciljeve i vrste računovodstvene analize. U ovom dijelu takođe ćemo reći nešto više o samom pojmu bilansa stanja i uspjeha, kao i o osnovnim elementima od kojih se oni sastoje.

U trećem dijelu diplomskog rada baziraćemo se na anлізу finansijskog položaja na praktičnom primjeru preduzeća ZP "Elektrokrajine" a.d. Banja Luke.

U ovom dijelu reći ćemo nešto o samom preduzeću njegovom nastanku, prikazaćemo grafički, kvalifikacionu, starosnu i polnu strukturu preduzeća.

Prikazaćemo i dvije metode koje se koriste za analizu finansijskog položaja. Prva metoda je horizontalna analiza bilansa stanja i uspjeha datog preduzeća.

U okviru ove metode ćemo analizirati strukturu sredstava, strukturu kapitala, kao i strukturu prihoda i rashoda iz bilansa uspjeha kao i ostalih bitnih pozicija kako iz bilansa stanja tako i iz bilansa uspjeha i iskazati njihovu razliku u odnosu na prethodnu godinu.

Druga metoda je vertikalna analiza bilansa stanja i uspjeha. U okviru ove metode ćemo analizirati takođe strukturu sredstava, kapitala, prihoda i rashoda iz bilansa uspjeha kao i ostalih bitnih pozicija kako iz bilansa stanja tako i iz bilansa uspjeha i iskazati njihove procentualno učešće u odnosu na ukupnu aktivu tj. u odnosu na ukupne prihode bilansa uspjeha. Iskazane vrijednosti pomoću ovih analiza ćemo prokomentarisati, takođe ćemo prikazati grafički najbitnije pozicije bilansa stanja i uspjeha primjenom horizontalne i vertikalne analize.

U četvrtom dijelu diplomskog rada izvršićemo analizu finansijskih pokazatelja-ratio analize. Analiza finansijskih pokazatelja je najvažniji dio cjelokupne analize poslovanja preduzeća, naročito u vrijeme donošenja godišnjih finansijskih izvještaja, jer tada se javlja pojačan interes za tom analizom. U okviru ove analize izvršićemo analizu pokazatelja likvidnosti, solventnosti, rentabilnosti, ekonomičnosti, finansijske stabilnosti, analizu pokazatelja poslovne aktivnosti i finansijske strukture-zaduženosti.

U okviru svih ovim pokazatelj prvo ćemo definisati same pojmove i reći koje su vrijednosti prihvatljive prema opštim pravilima poslovanja i iz kojih okvira ne bih trebale da izlaze.

Zatim ćemo sve ove pokazatelje na primjeru našeg preduzeća izračunati za tekuću i prethodnu godinu i dati komentar na svaku dobijenu vrijednost, i uporediti je sa prethodnom godinom i utvrditi da li je došlo do odstupanja i zbog čega.

U petom dijelu diplomskog rada definisaćemo pojam neto obrtnog fonda, prikazati kako se on izračunava i dati objašnjenja zašto dolazi do povećanja ili smanjenja neto obrtnog fonda i praktično ga primjeniti.

U šestom dijelu ćemo se baviti analizom Altman Z-Scor-ovog modela. Na samom početku ćemo reći nešto više o njegovom nastanku i osnivaču.

Zatim ćemo prikazati kako se on izračunava i dati objašnjenja za značenje pojedinih pokazatelja i objasniti kako se tumače pojedine vrijednosti Z-Scora.

I ovu metodu ćemo praktično primjeniti i klasifikovati u koju grupu prema Z-Scor-u spada naše preduzeće.

Takođe ćemo se u ovom dijelu diplomskog rada pozabaviti planskim izlaskom iz krize ovog preduzeća, gdje ćemo definisati šta ono treba da uradi kako bi poboljšalo svoje finansijsko zdravlje.

U sedmom dijelu ćemo posvetiti pažnju računovodstvenim informacijama i njihovoj funkciji pri kvalitetnijem upravljanju preduzećem, kao i ulozi računovodstvenih informacija u funkciji poslovnog odlučivanja.

U osmom dijelu ćemo izvesti zaključak o prednostima i nedostacima u analizi finansijskog položaja i uspješnosti poslovanja ZP "Elektrokrajine" a.d. Banja Luka.